

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: **28 Ağustos 2019**

Sayı: **14806**

18058

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Suzan Şahin
Hatay Milletvekili

Dünyada Mısır, İsrail, Ürdün, İspanya, Yunanistan, İtalya, Fas, Cezayir, Bangladeş, Bahreyn, Kamboçya, Çin, Hindistan, Endonezya, Irak, İran, Malezya, Mynmar, Umman, Pakistan, Filipinler, Katar, Suudi Arabistan, Taylan, Birleşik Arap Emirlikleri, Vietnam, Avustralya, Papua Yeni Gine, Solomon Adaları, İspanya, İtalya, Fransa ve Amerika'da yaygın olarak görülen ülkemizde de ilk kez 2005 yılında Mersin'de hurma ağaçlarında tespit edilen kırmızı palmiye böceği zararlısı, Hatay, Adana, Muğla, İzmir ve İstanbul gibi illerimizde konukçusu olduğu ağaçlara ciddi zararlar vermektedir.

Dişi bireyleri hayatları boyunca 200-300 adet yumurta bırakan, yumurtaları 2 ila 5 gün arasında açılan kırmızı palmiye zararlısı konukçu olarak genellikle palmiye cinsi bitkiler ve hurma ağaçlarını seçmektedir. Kırmızı palmiye zararlısı, öldürücü zararı kurtçuklarla yapmakta, yumurtadan kurtçuklar vasıtasıyla başta yara yerleri olmak üzere değişik yerlerden ağaç gövdesine girmekte, yumuşak lifli dokuda tüneller açarak beslenmekte, tünellerin sayısı arttıkça ağacın zayıflamasına ve çürüyerek ölümüne neden olmaktadır. Özellikle zararlının erginlerinin uzun uçuşlar yapma yeteneğinde olup, bir uçuşta 900 km uzaklığa ulaşabilmektedir. Bu durum zararlının yayılma hızının ne kadar tehlikeli boyutlara ulaşabileceğini ortaya koymaktadır.

Zararlı ile mücadele için 2012 yılında Palmiye Kırmızı Böceği ile Mücadele Hakkında Yönetmelik çıkarılmış ancak yönetmeliğe rağmen etkin, kapsamlı ve yeterli bir mücadele yapılamamış, zararlının verdiği etkilerin azaltılması ya da bertaraf edilmesi mümkün olmamıştır. Zararlı ile etkin bir mücadele için zararlının görüldüğü iller ve komşu iller kapsamında toplu bir mücadelenin yürütülemiyor oluşu Akdeniz Bölgesi'nin coğrafi özelliğini ve güzelliğini yansıtan palmiye ve hurma ağaçlarının yok olmasına neden olmaktadır.

Zararının yok edilmesi adına yapılan çalışmalar konusunda zararlı nedeniyle kaybedilen ağaçların bertaraf edilmesi konusunda da ciddi eksiklikler bulunmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Kırmızı Palmiye zararlısı ülkemizde hangi il ve ilçelerde görülmektedir?
2. Hatay il ve ilçelerinde 2012-2019 yılları arasında kırmızı palmiye zararlısının verdiği zarar ne kadar olmuştur? Kaç tane ağaç bu zararlı nedeniyle kaybedilmiştir? Kaybedilen ağaçların imhası nasıl sağlanmıştır? Bu konuda Hatay İl Tarım ve Orman Müdürlüğü hangi çalışmaları yapmıştır?
3. Kaybedilen ağaçların yerine yenileri dikilmiş midir? Zararlının verdiği hasarın giderilmesi için yapılması düşünülen çalışmalar nelerdir?
4. Hatay ilinde zararlı ile etkin, kapsamlı, yeterli ve toplu mücadele yapılacak mıdır?
5. Kırmızı Palmiye zararlısının verdiği zarar ve ağaç ölümleri iller bazında nedir?
6. Zararlının görüldüğü iller ve komşu iller kapsamında etkin ve toplu mücadele yürütülmesi yönünde çalışmalarınız nelerdir?
7. Zararlının görüldüğü iller ve komşu illerde zararlı hakkında İl Tarım ve Orman Müdürlükleri tarafından yapılan çalışmalar nelerdir? Bu konuda Bakanlığınız tarafından uygulanan herhangi bir karar ya da bildirim olmuş mudur? Eğer olmamışsa her ilin Tarım ve Orman Bakanlığı kendi mücadele yöntemlerini kendileri mi geliştirmek zorunda kalmaktadır? Yoksa zararlının görüldüğü illerde bölge halkı ve ağaçlar kendi kaderine mi terk edilmiştir?
8. Kırmızı Palmiye Zararlısı ile etkin mücadele için hangi çalışmalar yürütülmektedir?
9. Zararlının verdiği zararlar nedeniyle kaybedilen ağaçlar nasıl imha edilmektedir? Zararlının ölen ağaçlardan tekrar yayılmaması için neler yapılmaktadır? Bu konuda herhangi bir denetim yapılmakta mıdır? İl ve ilçe Tarım ve Orman Müdürlükleri imha konusunda irtibatlı mıdır?
10. Zararlının verdiği hasarın en aza indirilmesi konusunda yapılan çalışmalar ne aşamada?